

Tekstidokumenttitehtävä: Miten Kolumbuksen matkaa perusteltiin?

Tehtävässä harjoiteltavat taidot

- lähdekritiikki; kriittinen tulkinta
- ongelmanratkaisu
- tekstin tulkitseminen

1. Tutki Kristoffer Kolumbuksen kirjettä Espanjan hallitsijaparille ja vastaa kysymyksiin. Kysymyksissä esitetään lähdekritiikkiä ja tehdään tulkintaa.

Kristoffer Kolumbuksen kirje Espanjan hallitsijaparille Ferdinandille ja Isabellalle 1490-luvun alussa

”Niiden tietojen perusteella, jotka minä olen antanut Teidän Majesteeteillenne Intiasta sekä ruhtinaasta, jota nimitetään suurkaaniksi, mikä meidän romaanisella kielellämme tarkoittaa kuningasten kuningasta, nimittäin että hän ja hänen edeltäjänsä ovat usein lähettäneet lähettiläitä Roomaan pyytämään meidän uskomme opettajia, jotka voitaisiin lähettää Intiaan, ovat Teidän Korkeutenne hyvinä kristittyinä ja katolisina ruhtinaina, kristinuskon hurskaina julistajina sekä Muhammedin lahkokunnan ja kaikenlaisen epäjumalanpalveluksen ja kerettiläisyyden vihollisina, suunnitelleet lähettävänsä minut, Kristoffer Kolumbuksen, tuohon Intian maahan käymään ruhtinaiden ja kansanheimojen luona ja eri maissa katsomassa, miten niiden olot on järjestetty ja muuta sellaista, ja miten nämä voitaisiin käännäyttää meidän pyhään uskoomme.”

Lähde: *Internet Modern History Sourcebook.*

- a) Mitä tietoja otsikko sinulle antaa?
- b) Millainen lähde on kyseessä? (esim. tutkimus, kirje, päiväkirja, uutinen...)
- c) Kuka on dokumentin kirjoittaja? (Mikä on hänen taustansa/asemansa? Miten asema vaikuttaa hänen näkemykseensä?)
- d) Kenelle dokumentti on suunnattu? Miten se on saattanut vaikuttaa dokumentin sisältöön?
- e) Milloin dokumentti on tehty ja missä se on julkaistu?
- f) Mikä on dokumentin historiallinen konteksti, eli mihin tapahtumasarjaan se liittyy? Mitä tapahtui ennen dokumentin kirjoittamista, mitä sen aikana ja mitä sen jälkeen?
- g) Mikä on lähteen keskeinen sanoma tai pääajatus? Pohdi, miksi dokumentti on tehty.

2. Tutki Espanjan hallitsijaparin vastauskirjettä Kolumbukselle ja vastaa kysymyksiin. Kysymyksissä esitetään lähdekritiikkiä ja tehdään tulkintaa.

Hallitsijaparin vastauskirje Kolumbukselle 1490-luvun alussa

”Koska te, Kristoffer Kolumbus, matkaatte käskystämme laivojemme ja miestemme kera löytääksenne ja valloittaaksenne valtameren saaria ja mantereita, ja koska toivomme, että Jumalan avulla te löydätte ja valloitatte jotkut mainituista saarista ja mantereista, ja koska te Meitä palvelleksenne asetatte itsenne vaaralle alttiiksi, pitää teidät siitä palkittaman.

Ja koska tahdomme mainituista syistä kunnioittaa teitä ja osoittaa teille suosiomme, on tahtomme, että löydettyänne ja valloitetuianne mainitun valtameren mainitut saaret ja mantereet, tai jotkin niistä, te, Kristoffer Kolumbus, olette Meidän amiraalimme, varakuninkaamme ja kuvernöörimme löytämillänne ja valloittamillanne saarilla ja että tästedes voitte kutsua ja tituleerata itseänne don Kristoffer Kolumbukseksi ja että Teidän poikanne ja seuraajanne mainitussa virassa voivat hekin kutsua itseään mainittujen saarten ja mantereiden doneiksi, amiraaleiksi, varakuninkaiksi ja kuvernööreiksi ja että te voitte käyttää amiraalin, varakuninkaan ja kuvernöörin valtaa niiden saarien ja mantereiden suhteen, jotka te päälliköinenne valloitatte, ja että mainittuun amiraalin, varakuninkaan ja kuvernöörin virkaan liittyen te olette vapaa tuomitsemaan niin kuin oikeaksi katsotte kaikissa siviili- ja rikosoikeudellisissa asioissa.”

Lähde: *Internet Modern History Sourcebook.*

- a) Mitä tietoja otsikko sinulle antaa?
  - b) Millainen lähde on kyseessä? (esim. tutkimus, kirje, päiväkirja, uutinen...)
  - c) Kuka on dokumentin kirjoittaja? (Mikä on hänen taustansa/asemansa? Miten asema vaikuttaa hänen näkemykseensä?)
  - d) Kenelle dokumentti on suunnattu? Miten se on saattanut vaikuttaa dokumentin sisältöön?
  - e) Milloin dokumentti on tehty ja missä se on julkaistu?
  - f) Mikä on dokumentin historiallinen konteksti, eli mihin tapahtumasarjaan se liittyy? Mitä tapahtui ennen dokumentin kirjoittamista, mitä sen aikana ja mitä sen jälkeen?
  - g) Mikä on lähteen keskeinen sanoma tai pääajatus? Pohdi, miksi dokumentti on tehty.
3. Vastaa kysymyksiin dokumenttien välisistä ristiriidoista. Käytä apunasi aiemmissä tehtävissä tekemiäsi analyysijä.
    - a) Miten Kolumbus ja hallitsijapari perustelevat kirjeissään löytöretkille lähtemistä?
    - b) Mikä ristiriita perusteluiden välillä on?
    - c) Pohdi, kumpi kirje antaa Kolumbusen löytöretken motiiveista luotettavamman kuvan.
    - d) Mitä kirjeet kertovat niiden laatijoiden suhtautumisesta Euroopan ulkopuolisiin alueisiin?